

Ikke Bærekraftig

1.

Det sterkeste argumentet mot norske treprodukter, er at all hogst i Norge foregår i et kunnskapsvakuum. Registreringene er usystematiske, mangelfull og av svært lav kvalitet. Skogbruket registrer ikke trua arter, kun miljøer hvor det kan være sannsynlig at de finnes. Og skogbruket er gitt anledning til å ta områder ut av registreringene, slik at man sitter igjen med en «nettoliste» av område som skal ivaretas.

Da Oslo kommune foretok naturtypekartlegging i Oslodelen av Løvenskiolds skoger, fikk registrantene tilgang til godseierens egne registreringer. Den hadde fanget opp 33 nøkkelbiotoper. Biologene som gjorde jobben oppsøkte samtlige, og vraket 7 av dem som for dårlige. På den annen side fant de 100 nye biotoper, som skogbrukets folk hadde gått forbi.

I løpet av et halvt år oppsøkte NOA 27 områder omsøkt for hogst i Marka. 4 var uthogd før vi rakk fram. 17 av de gjenværende hadde rødlistearter, 13 av disse truede arter og 4 akutt truede arter. I samtlige tilfeller oppga skogeieren at det ikke fantes naturverdier. Ingen bemerkninger fra driftsoperatøren. Og kommunen som kontrollinstans forholder seg utelukkende til det som skognæringen selv har registrert, uansett om den aktuelle skogen bærer alle kjennetegn på høyt biologisk mangfold.

En rekke rapporter dokumenterer at skogbrukets egne registreringer bare finner brøkdeler av naturverdiene, se f.eks. <http://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2019-11.pdf>

Mangelen på kunnskap om hvilke verdier man forvalter og konsekvensene av de inngrep man foretar, kvalifiserer ikke til begrepet *bærekraftig forvaltning*.

2.

Den norske skoglovgivningen er basert på prinsippet «frihet under ansvar». Dvs at skogeierne kan gjøre som de vil. Det er kun i Oslomarka (ca 1,5 % av den produktive skogen i landet) at det er meldeplikt, for øvrig kan skogbruket foregå uten noen form for aktiv medvirkning/kontroll fra myndighetenes side. Den såkalte «bærekraftforskriften» gir miljøregler som er harmonisert med skogbrukets egen sertifisering. Ved endring av disse (reduerte krav) ble også forskriften revidert.

Det gis igjen tilskudd til bygging av skogsveier inn i INON-områder og til drift i vanskelig terreng. Koronatilskuddene rammer de siste gammelskogene med kirurgisk presisjon. Myndighetene har et mål om å øke hogsten. Det er gammelskogen som huser det vesentlige av truede arter og miljøer. Rundt halvparten av artene på den norske rødlisten lever i skog. Situasjonen for disse forvanskes gjennom økt press på de eldste skogene.

3.

Sertifiseringen gir ingen garanti for bærekraftige produkter:

Reglene er utviklet av næringen selv, og har ikke fått aksept av naturvernorganisasjonene. Naturverdiene er meget sjelden detaljregistrert, kun gjennom såkalte MiS-registreringer (skogbrukets eget registreringsopplegg (se pkt 1), og skogeierne har en vetorett mot at uønskede biotoper skal synliggjøres i rapporter og på kart.

Skogsiden foretar selv revisjon av kriteriene. Som et eksempel kan nevnes at skogbruket ikke lenger ivaretar alle naturtyper og nøkkelbiotoper (biologisk viktige områder), men kun tar ansvar for mindre enn 1/5 av disse (biotopene med A-verdi). Resten (B- og –verdi) er frigitt til hogst, med store tap av biologisk mangfold som resultat. Det samme gjelder rødlistearter kategorisert som «nær truet».

Skogeierne står selv for valg av sertifiseringsfirma, og velger bort de som er for strenge.

4.

Så godt som all hogst i Norge foregår gjennom flatehogst, som etterfølges av planting av fulltett industriskog. En meget stor andel av norske skoger (ca 80%) er omformet fra naturpreget skog til ensaldret monokultur, med tap av levesteder og fragmentering som resultat. Påvirkningen er sterkest i lavlandet og på høy bonitet – der artsmangfoldet er størst. Dette er hovedårsaken til at så stor andel av rødlista består av skoglevende organismer.

Hurtigvokst industriskog gir også en meget dårlig virkeskvalitet, med stor andel ungdomsved og lav densitet. Dette medfører svakere materialer, dårligere celluloseutbytte i prosessindustrien og lavere brennverdi. I tillegg til at et slik skogbruk medfører langt dårligere karbonbinding enn et mer naturnært skogbruk, og utgjør en større belastning på naturmangfold og friluftsliv.

5.

Norge har sluttet seg til FN-målene om vern av 17 % av alle naturtyper og restaurering av 15 % av forringet natur innen 2020.. Norge har vernet ca 3,8 % av produktiv skog, og med en stor overvekt av lavproduktive og høyereliggende områder. Uten tilstrekkelig vern, kan ikke norsk skogbruk ansees som bærekraftig.

2021-20130 er utpekt til FNs tiår for restaurering av natur. Vern er ikke lenger tilstrekkelig – vi må i tillegg begynne omfattende naturregistrering.